Konwencje stylistyczne

Wszystko, co spotykamy w utworach literackich – postacie, zdarzenia, miejsca, wypowiedzi – określa się jako świat przedstawiony. Może on być ukazywany w utworze w rozmaity sposób, czyli w różnych konwencjach.

Konwencja realistyczna

Realizm
– technika konstruowania w utworze świata przedstawionego, który jest **odzwierciedleniem** (naśladownictwem) **rzeczywistości** znanej z bezpośredniej obserwacji, z doświadczenia. Elementy świata przedstawionego **ukazane są wszechstronnie**, w sposób możliwie pełny i obiektywny. Odbiorca odnosi wrażenie, że świat przedstawiony w dziele realistycznym ma **cechy prawdopodobieństwa**.

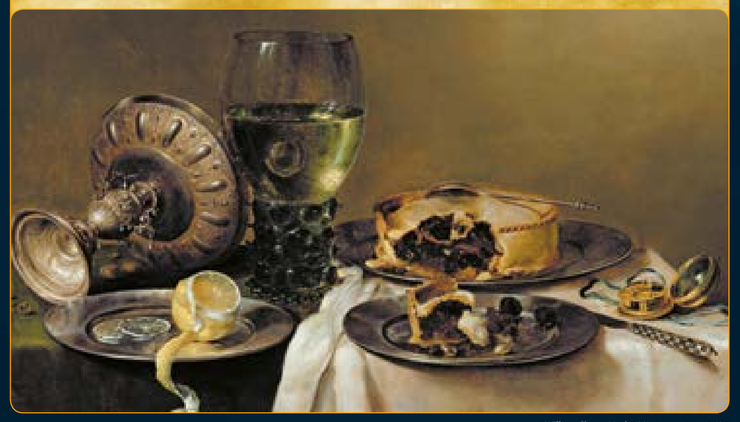

Willem Claesz Heda, *Martwa natura*, 1631

Konwencja groteskowa

Groteska
– szczególny sposób przedstawiania świata w dziełach literackich, teatralnych, filmowych, plastycznych. Groteskowy **świat** jest **wewnętrznie niespójny, niejednorodny**. Występują w nim obok siebie elementy (postacie, zdarzenia, przedmioty, nastroje) **sprzeczne i kontrastowe**, pochodzące z różnych światów i porządków (np. śmiech i powaga, błazenada i groza, miecz i laptop). Świat groteskowy jest paradoksalny, zdeformowany.

Kadr z filmu *Klątwa królika*, reż. Nick Park, Steve Box, 2005

Konwencja fantastyczna (baśniowa)

Fantastyka
– inaczej: niezwykłość, nierealistyczność, cudowność (np. baśniowość). Świat przedstawiony ma **cechy fantastyczne**, jeśli występują w nim zjawiska lub postacie (także przedmioty i inne motywy) **nieznane z codziennej rzeczywistości**, magiczne, nadprzyrodzone, nienaturalne. Gatunkami najczęściej kojarzonymi z fantastyką są mity, legendy i baśnie, powieści fantasy.

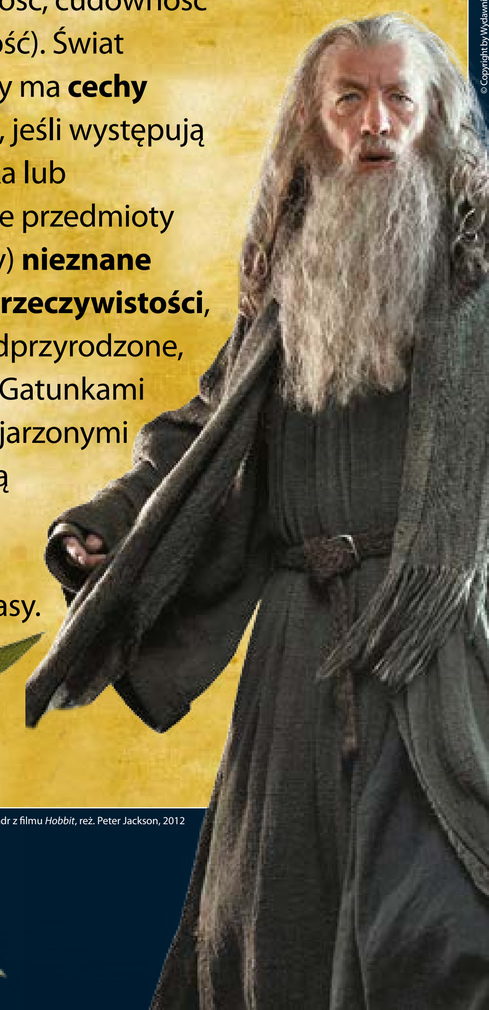

Kadr z filmu *Hobbit*, reż. Peter Jackson, 2012

© Copyright by Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne sp. z o.o., Warszawa 2015
Zuma Press / Forum (Yoda); Granger, Historical Picture Archive / Corbis (Kobieta); Granger / Forum (Wilk i Czerwony Kapturek); Everett Collection / East News (Książki); inmoo/Shutterstock.com (smok); Wilgain Bradbery/Shutterstock.com; Jessica Gandolfo / Filmu / Hobbit) / Archives du Panic Art / Photo12/AFP/East News; opracowanie graficzne: Tomasz Konwin-Szymanowski

WSiP WYDAWNICTWA SZKOLNE i PEDAGOGICZNE
wsip.pl | sklep.wsip.pl | infolinia: 801 220 555

MATERIAŁ DEMONSTRACYJNY